

JAVNOFINANČNA GIBANJA

Ministrstvo za finance

Julij 2023

Vsebina

Javnofinančni podatki	1
Institucionalno zajetje	2
Sektor država 2022.....	3
Proračunski prihodki in odhodki.....	4
Dolg državnega proračuna	6
Pokojninska blagajna.....	7
Zdravstvena blagajna	8
Proračuni občin.....	9
Konsolidirana globalna bilanca javnega.....	11
Konsolidirani izdatki štirih blagajn po COFOG	13
Javnofinančni podatki na ravni sektorja država.....	14
Prihodki sektorja država Q1 2023.....	16
Prihodki centralne države Q1+Q2 2023.....	16
Prihodki skladov socialne varnosti Q1+Q2 2023.....	16
Izdatki sektorja država Q1 2023	18
Izdatki centralne države Q1+Q2 2023	19
Izdatki skladov socialne varnosti Q1+Q2 2023	19
Državna poročta	20
Najave objav podatkov.....	21

Javnofinančni podatki

V poročilu Javnofinančnih gibanj so prikazani zbirni četrtni podatki o realiziranih javnofinančnih tokovih v Republiki Sloveniji kot se v skladu z obstoječim sistemom javnega financiranja oblikujejo in razporejajo skozi štiri blagajne javnih financ (državni proračun, ZPIZ, ZZS in proračuni občin), kar predstavlja konsolidirano globalno bilanco javnega financiranja. Sistem javnih financ v Sloveniji je zasnovan na metodologiji Mednarodnega denarnega sklada; tj. metodologiji za spremljanje državne finančne statistike GFS 1986, ki temelji na ekonomski klasifikaciji javnofinančnih tokov.

Javne finance v najširšem smislu pa združuje sektor država, ki poleg navedenih štirih javnih blagajn vključuje tudi prihodke in odhodke posrednih proračunskih uporabnikov in drugih institucionalnih enot, ki se v skladu z metodologijo ESA in uveljavljeno klasifikacijo institucionalnih sektorjev (SKIS) uvrščajo v sektor država, kot so javni zavodi, skladi, agencije, gospodarske družbe idr. Četrtnete ocene javnofinančnih podatkov na ravni celotnega sektorja država so preračunane v skladu s pravili in smernicami novejšje metodologije GFS 2014, ki omogoča mednarodno primerjavo podatkov. Vsi podatki so prikazani na podlagi denarnega toka oziroma t. i. plačani realizaciji (izjema gospodarske družbe). Podrobneje o virih in metodah izračuna javnofinančnih podatkov najdete na spletni strani Ministrstva za finance pod temo [fiskalna in javnofinančna politika](https://www.gov.si/teme/fiskalna-in-javnofinancna-politika/) (<https://www.gov.si/teme/fiskalna-in-javnofinancna-politika/>).

Državni proračun predstavlja glavni vir štirih blagajn javnih financ in hkrati pomemben del v strukturi celotnih izdatkov sektorja države (38 %). Sestavlja ga 178 neposrednih proračunskih uporabnikov, kot so npr. ministrstva, sodišča, upravne enote, vladne službe idr., ki se financirajo neposredno iz proračuna. Poleg tega pa državni proračun posredno preko odhodkov (transferjev) pomembno vpliva tudi na dinamiko posrednih uporabnikov, ki izvajajo javno službo.

Sklada socialne varnosti predstavljata Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije (ZPIZ) in Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZS); oba v obveznem delu zavarovanja. Ti dve samostojni blagajni javnega financiranja večji del sredstev pridobivata neposredno od zavarovancev v obliki zbranih prispevkov za socialno varnost, del sredstev pa tudi kot transfer iz državnega oz. občinskih proračunov. Pokojninska blagajna izplačuje tudi prispevke za zdravstveno zavarovanje upokojencev, preko transfera v zdravstveno blagajno. Prav tako izplačuje pokojnine, invalidnine in druge transferje, ki zagotavljajo socialno varnost vsem upravičencem. Zdravstvena blagajna poleg kritja stroškov opravljanja javne zdravstvene službe zdravstvenim institucijam (npr. za plače, zdravila, medicinske pripomočke idr.), izplačuje tudi boleznine.

Proračuni občin predstavljajo (konsolidirane) zbirne tokove prihodkov in odhodkov vseh 212 občin skupaj, ki sodijo med neposredne proračunske uporabnike. Iz proračunov občin se neposredno financirajo tudi krajevne in druge lokalne skupnosti.

Ostale enote sektorja država so javni skladi, javne agencije in javni zavodi, ki več kot 50 % svojih odhodkov pokrivajo iz javnofinančnih virov in delujejo na centralni ali lokalni ravni države (večina vrtcev, šol, univerz, bolnišnic, zdravstvenih domov, javnih zavodov s področja kulture, socialnega varstva, raziskovalne dejavnosti idr.). V institucionalni sektor država so po institucionalni klasifikaciji vključene tudi nekatere pravne osebe zasebnega prava, gospodarske družbe (javna podjetja kot netržni proizvajalci), med drugim tudi Kapitalska družba (KAD) v delu, ki pokriva zakonsko obveznost do ZPIZ. Poleg naštetih v sektor država uvrščamo še nekatere dodatne transakcije posebnih skladov oz. enot, ki sicer niso samostojne pravnoorganizacijske oblike (proračunski skladi in rezerva idr.)

Institucionalno zajetje

glede na vir financiranja

Neposredni
uporabniki
državnega
proračuna

38 %

Sklada
socialne
varnosti

30 %

Neposredni
uporabniki
proračunov
občin

8 %

Ostale
enote

24 %

Sektor država

2022

100 %

Prihodki 24.814 mio €
Odhodki 26.231 mio €

Primanjkljaj
1.417 mio €

76 %

Konsolidirana bilanca

Primanjkljaj 1.575 mio €

**Centralna
država**
S.1311

54 %

Prih. 14.706 mio €
Odh. 15.879 mio €

Primanjkljaj
1.173 mio €

Proračun

Državni proračun 38 %

Prihodki 12.345 mio €

Odhodki 13.709 mio €

Primanjkljaj 1.364 mio €

Transferi v:

- ZPIZ 1.176 mio €
- Sklade in agencije 64 mio €
- Proračunske sklade 471 mio €
- Javna podjetja 552 mio €
- Javni zavodi 2.719 mio €

Izven-proračunsko

Javni skladi (8): Stanovanjski sklad RS, EKO sklad...

Javni zavodi (309): gimnazije, univerze, bolnišnice, kulturni domovi...

Javne agencije (14)

Javna podjetja (38)

Proračunski skladi in

proračunska rezerva (9)

Pravne osebe zasebnega prava in druge enote

16 %

Prih. 5.826 mio €
Odh. 5.433 mio €

Presežek
393 mio €

**Lokalna
država**
S.1313

16 %

Prih. 4.870 mio €
Odh. 4.973 mio €

Primanjkljaj
103 mio €

**Občinski
proračuni (212)**
8 %

Prihodki 2.786 mio €

Odhodki 2.888 mio €

Primanjkljaj 102 mio €

Transferi v:

- Javne zavode 758 mio €
- Javne sklade 9 mio €
- Druge enote 18 mio €

Javni skladi (9)

Javni zavodi (1.017): vrtci, osnovne šole, zdravstveni domovi...

Javna podjetja (28)

Pravne osebe

zasebnega prava (9)

Druge enote / krajevne in lokalne skupnosti

8 %

**Skladi
socialne
varnosti**
S.1314

30 %

Prih. 10.651 mio €
Odh. 10.792 mio €

Primanjkljaj
141 mio €

ZPIZ 19 %

Prihodki 6.715

Odhodki 6.715

Primanjkljaj 0

Transfer v: → ZZZS 494 mio €

ZZZS 11 %

Prihodki 3.941 mio €

Odhodki 4.050 mio €

Primanjkljaj 109 mio €

Transfer v: → Zavode 2.332 mio €

Javno podjetje

Kapitalska družba, d.d.

Transfer v:

→ ZPIZ 50 mio €

Opombe: Slika prikazuje bilance sektorja država v letu 2022 po denarnem toku in metodologiji GFS 2014 (prva ocena Ministrstva za finance). Ocenjeni transferni tokovi so prikazani na podlagi pravil računovodske konsolidacije oz. po pravilih metodologije GFS 1986. V oklepaju je navedeno št. institucionalnih enot po stanju iz Ajpes registra PRS po posameznih podsektorjih države za leto 2022 (stanje na 31.12.2022). Preračuni v % temeljijo na podlagi bruto zneskov in predstavljajo delež izdatkov posameznih skupin enot ali podsektorjev gledano z vidika vira financiranja.

Proračunski prihodki in odhodki

PRIHODKI

Prihodki državnega proračuna

Davčni prihodki

v tem: dohodnina

DDPO

DDV

trošarine

Nedavčni prihodki

Kapitalski prihodki

Prejete donacije

Transforni prihodki

Prejeta sredstva iz EU

2022 Q1+Q2	2023 Q1+Q2	Medl. rast %
Mio €	Mio €	
6.361	6.280	-1,3
5.347	5.347	0,0
910	922	1,4
942	742	-21,2
2.280	2.376	4,2
665	800	20,3
362	331	-8,7
98	104	6,5
19	4	-80,7
0,5	22	-
534	473	-11,4

ODHODKI

Odhodki državnega proračuna

Tekoči odhodki

v tem: plače in prispevki

izdatki za blago in storitve

plačila obresti

rezerve

Tekoči transferi

v tem: subvencije

transferi posameznikom
in gospodinjstvom

tekoči transferi občinam

tekoči transferi v sklade
soc. zavarovanja

tekoči transferi v javne
zavode

Investicijski odhodki in transferi

Plačila sredstev v proračun EU

2022 Q1+Q2	2023 Q1+Q2	Medl. rast %
Mio €	Mio €	
6.485	6.690	3,2
1.830	1.847	1,0
771	844	9,5
400	424	6,1
350	378	7,9
309	201	-34,9
3.882	4.003	3,1
359	466	29,7
969	979	1,0
69	65	-5,5
800	879	9,9
1.402	1.420	1,3
418	515	23,2
355	325	-8,4

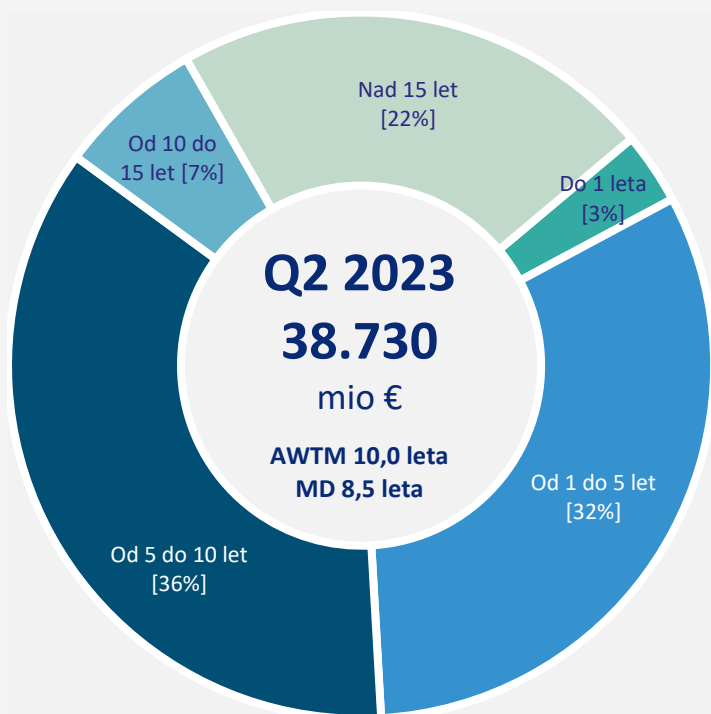
Vir: Ministrstvo za finance.

Prihodki državnega proračuna so v prvi polovici leta znašali 6.280 mio EUR, kar je za 1,3 % ali 80 mio EUR manj kot v enakem obdobju lani. Višina davčnih prihodkov je bila ob letošnjem polletju sicer enaka lanski, spremenila pa se je njihova struktura. Prihodki od davka na dodano vrednost (največjega davčnega vira) so bili letos višji za slabih 100 mio EUR ali 4,2 %, višji so bili tudi prihodki od trošarin (za 135 mio EUR ali dobrih 20 %), predvsem kot posledica višjih prihodkov od trošarin na energente na račun prilagajanja trošarin na pogonska goriva in plačil odloženih obrokov trošarin iz lanskega leta. V prvi polovici letošnjega leta so se povečali tudi prihodki od dohodnine (za 1,4 % ali 13 mio EUR) kot posledica še vedno ugodnih razmer na trgu dela in visoke zaposlenosti. Ob polletju pa so bili nižji prihodki iz naslova davka na dohodke pravnih oseb, in sicer za 200 mio EUR ali dobrih 21 %. Nižje prihodke povezujemo predvsem z nižjimi doplačili davčnih zavezancev te dajatve za leto 2022. Nedavčni prihodki so se v prvem polletju letos zmanjšali za 31 mio EUR ali slabih 9 %, predvsem na račun drugačne strukture dolžniških instrumentov in prihodkov iz tega naslova v enakem lanskem obdobju, medtem ko so se prihodki od obresti letos povečali za slabih 50 mio EUR ali preko 300 % glede na lani, predvsem na račun višanja obrestnih mer in aktivnega upravljanja z likvidnostnimi sredstvi državnega proračuna. Prihodki iz naslova sredstev EU so bili v letošnjem prvem polletju za 61 mio EUR ali dobrih 11 % nižji kot lani, predvsem kot posledica nižjih prihodkov iz naslova strukturnih skladov (za 30 mio EUR ali 15,6 %) in nižjih prihodkov iz naslova Načrta za okrevanje in odpornost (za 68 mio EUR ali slabih 58 %). V tem obdobju pa se je okrepilo črpanje kohezijskih sredstev (za 16 mio EUR ali dobrih 29 %). Do konca julija je bilo tako iz EU finančne perspektive 2014–2020 v državni proračun izplačanih 2.522 mio EUR ali 75,6 % vseh dodeljenih sredstev, medtem ko je bilo s strani Evropske komisije potrjenih za 2.831 mio EUR zahtevkov.

Odhodki državnega proračuna so v prvem polletju letos znašali 6.690 mio EUR kar je za 206 mio EUR ali 3,2 % več glede na enako obdobje lani. K rasti so največ prispevali tekoči transferi, predvsem rast odhodkov za subvencije (za 107 mio EUR ali 29,7 %) kot posledica pomoči države gospodarstvu zaradi energetske krize. Višji so bili tudi transferi v sklade socialnega zavarovanja (za 79 mio EUR ali 9,9 %), predvsem kot posledica višjih izplačil ZZZS iz naslova financiranja nad rednim obsegom programa zdravstvenih dejavnosti in povečanih stroškov ZZZS (stabilizacija zdravstvenega varstva). Tekoči transferi v javne zavode so bili višji za 18 mio EUR ali 1,3 % predvsem na račun višjih izdatkov za plače, medtem ko so se izdatki za blago in storitve znižali. Rast investicijskih odhodkov in transferov se je v prvem polletju medletno povečala za 97 mio EUR ali dobrih 23 %. Odhodki za plače in prispevke so bili višji za 73 mio EUR ali 9,5 % kot posledica uskladitve vrednosti plačnih razredov v oktobru 2022 ter aprilskega dviga plač javnim uslužbencev za en plačni razred. Zaradi trenda rasti obrestnih mer v evro območju so bila za 28 mio EUR ali 7,9 % višja plačila za obresti. Plačila v proračun EU so bila v prvem polletju letos za 30 mio EUR ali 8,4 % nižja, predvsem na račun manj pobranih carin in nižjih plačil iz naslova bruto nacionalnega dohodka.

Primanjkljaj državnega proračuna je v prvi polici leta znašal 410 mio EUR kar je za 286 mio EUR več kot v lanskem prvem polletju. Razlog je tako v nekoliko nižji ravni prihodkov, kot tudi višjih odhodkih državnega proračuna, tako iz naslova pomoči podjetjem zaradi energetske krize, stabilizacije zdravstva, višjih investicij in odhodkov za plače.

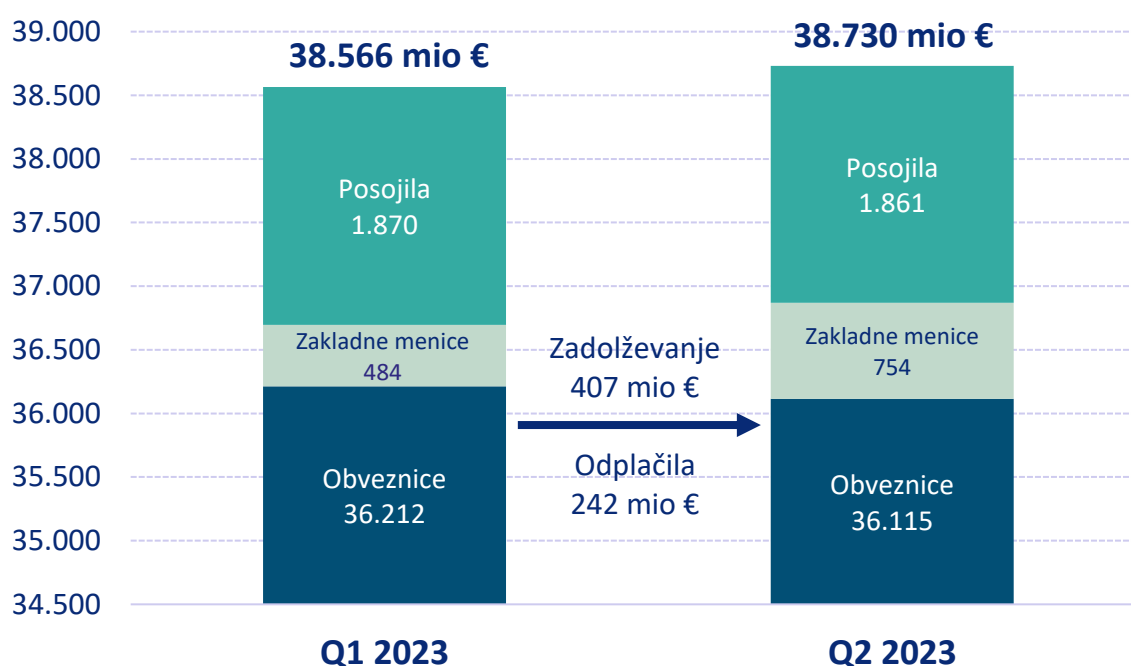
Dolg državnega proračuna

Stanje dolga državnega proračuna se je v drugem četrtletju povečalo za 165 mio EUR oziroma 0,3 % BDP. Dolg se je povečal za 407 mio EUR zaradi reodprtja obveznice RS21 in izdaje tri-, šest-, dvanajst- in osemnajstmesečnih zakladnih menic. Dolg se je znižal za 242 mio EUR zaradi odplačila trimesečnih zakladnih menic, odplačila USD obveznice, delnega odplačila obveznice RS21 in EIB posojila ter spremembe tečaja valute XDR, v kateri je denominirana zadolžnica BS. V ročnostnem profilu zapadanja odplačil glavnice dolga državnega proračuna ima 28,8 % dolga zapadlost glavnice daljšo od 10 let. Na koncu drugega četrtletja 2023 znaša povprečni tehtani čas do dospelja (AWTM) 10,0 leta, kar je za 0,3 leta manj kot v prejšnjem četrtletju. Prilagojeno trajanje (MD) se je v enakem obdobju znižalo in znaša 8,5 leta.

Stanje prostih denarnih sredstev državnega proračuna v EUR valuti se je v obravnavanem obdobju zvišalo. Na dan 31. 3. 2023 je znašalo 4.629 mio EUR in na dan 30. 6. 2023 4.827 mio EUR.

Stanje dolga državnega proračuna od 1Q 2023 do 2Q 2023 (mio €)

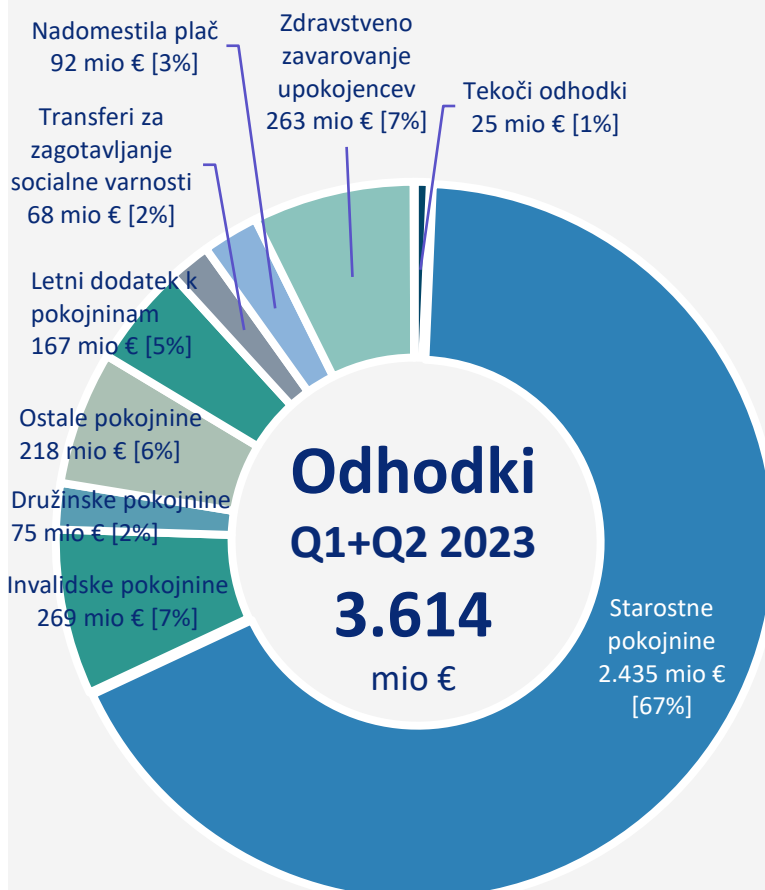
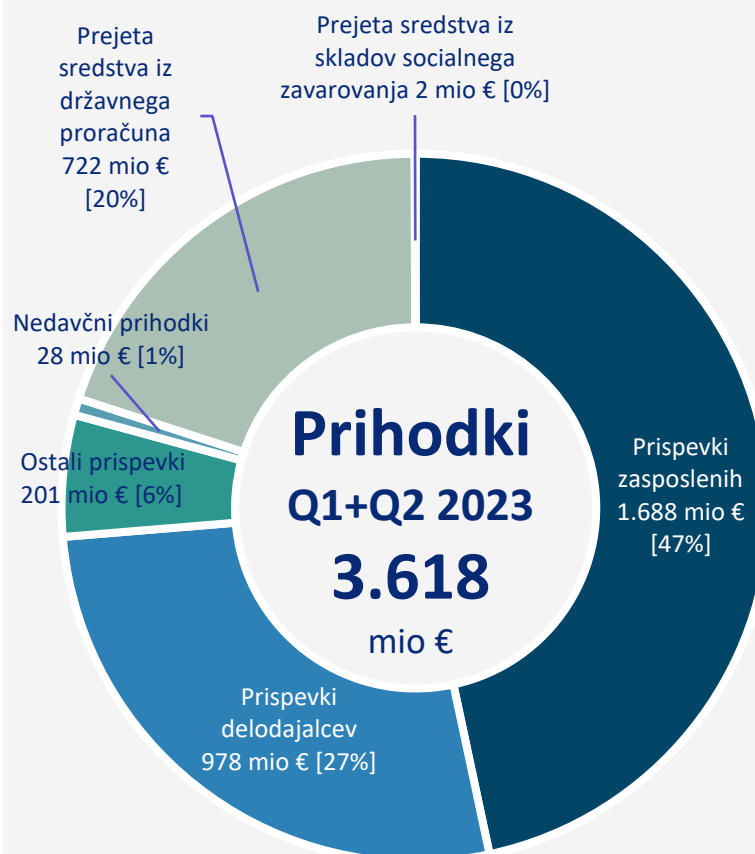
Vir: Ministrstvo za finance.

Pokojninska blagajna

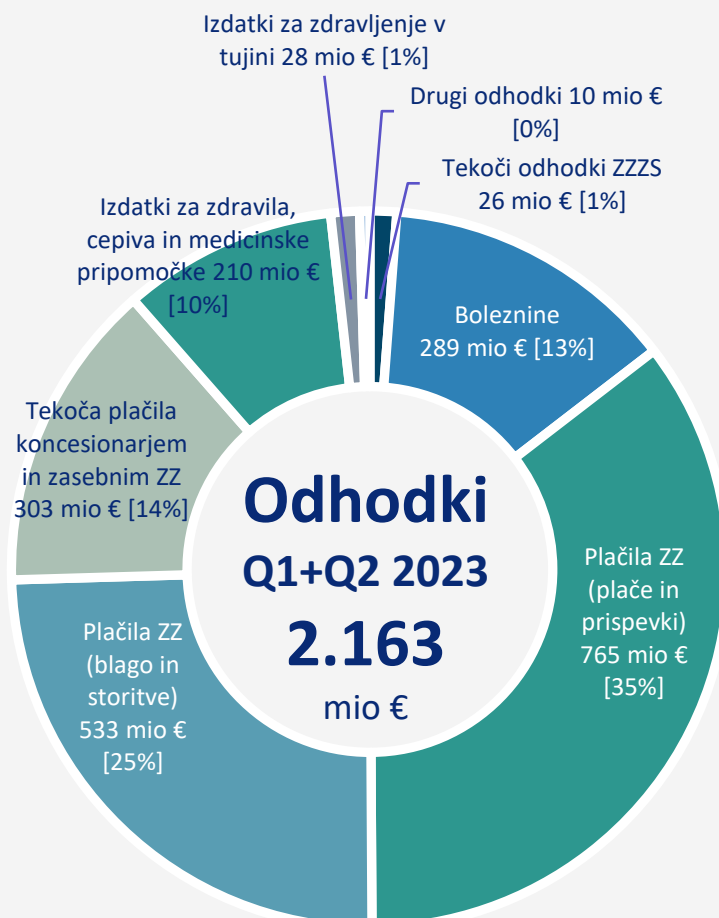
ZPIZ

Skupni prihodki blagajne ZPIZ so se v prvem polletju 2023 glede na prvo polletje 2022 zvišali za 4,8 % in znašali 3.618 mio EUR, pri čemer se glavnina nanaša na prihodke od socialnih prispevkov in transfere iz državnega proračuna. V prvem letošnjem polletju so se ob nadaljnji rasti zaposlenosti in okrepljeni rasti plač prispevki zaposlenih, delodajalcev in ostali skupaj zvišali za 9 % ali 237 mio EUR na 2.867 mio EUR. Transfer iz državnega proračuna pa je v prvem polletju letos za 5,9 % ali 45 mio EUR nižji glede na enako obdobje lani, ko so bila s strani državnega proračuna zagotovljena tudi sredstva za izplačilo solidarnostnega dodatka upokojujencem. Prav tako so v obravnavanem obdobju za 20 mio EUR nižji tudi transferni prihodki iz drugih skladov, saj je v enakem obdobju lani ZPIZ že prejel del zakonsko predvidenih sredstev s strani Kapitalske družbe – KAD, ki jih mora družba nakazati praviloma do konca septembra tekočega leta (68. čl. ZIPRS2324).

Skupni odhodki ZPIZ so v prvem polletju letos znašali 3.614 mio EUR in so bili glede na prvo polletje lani višji za 4,7 %. Med odhodki so največji oz. 83-odstotni delež predstavljala sredstva za pokojnine, ki so se glede na enako obdobje lani zvišala za 6,8 % ali dobrih 191 mio EUR na 2.997 mio EUR. Povišanje je predvsem posledica februarске redne uskladitve pokojnin za 5,2 %. Starostne pokojnine, ki v strukturi celotnih odhodkov zavoda predstavljajo dobrih 67 %, so se tako v obravnavanem obdobju zvišale za 7,6 % na 2.435 mio EUR. Odhodki za zagotavljanje socialne varnosti so se v primerjavi s prvim polletjem lani, ko je bil, kot že omenjeno, večji del sredstev namenjen solidarnostnim dodatkom upokojujencem v okviru covid ukrepov, letos znižali za 46 % ali dobrih 58 mio EUR, medtem ko so se nadomestila plač zvišala 7,2 % ali dobrih 6 mio EUR. Zaradi višjih pokojnin so bila za 6,9 % višja tudi plačila ZZSZ za prispevke za obvezno zdravstveno zavarovanje upokojujencev in uživalcev nadomestil iz invalidskega zavarovanja, ki so v prvem polletju dosegla 263 mio EUR. Stroški delovanja zavoda so bili višji za 6,7 % in so znašali nekaj manj kot 25 mio EUR.

Vir: bilančni podatki ZPIZ.

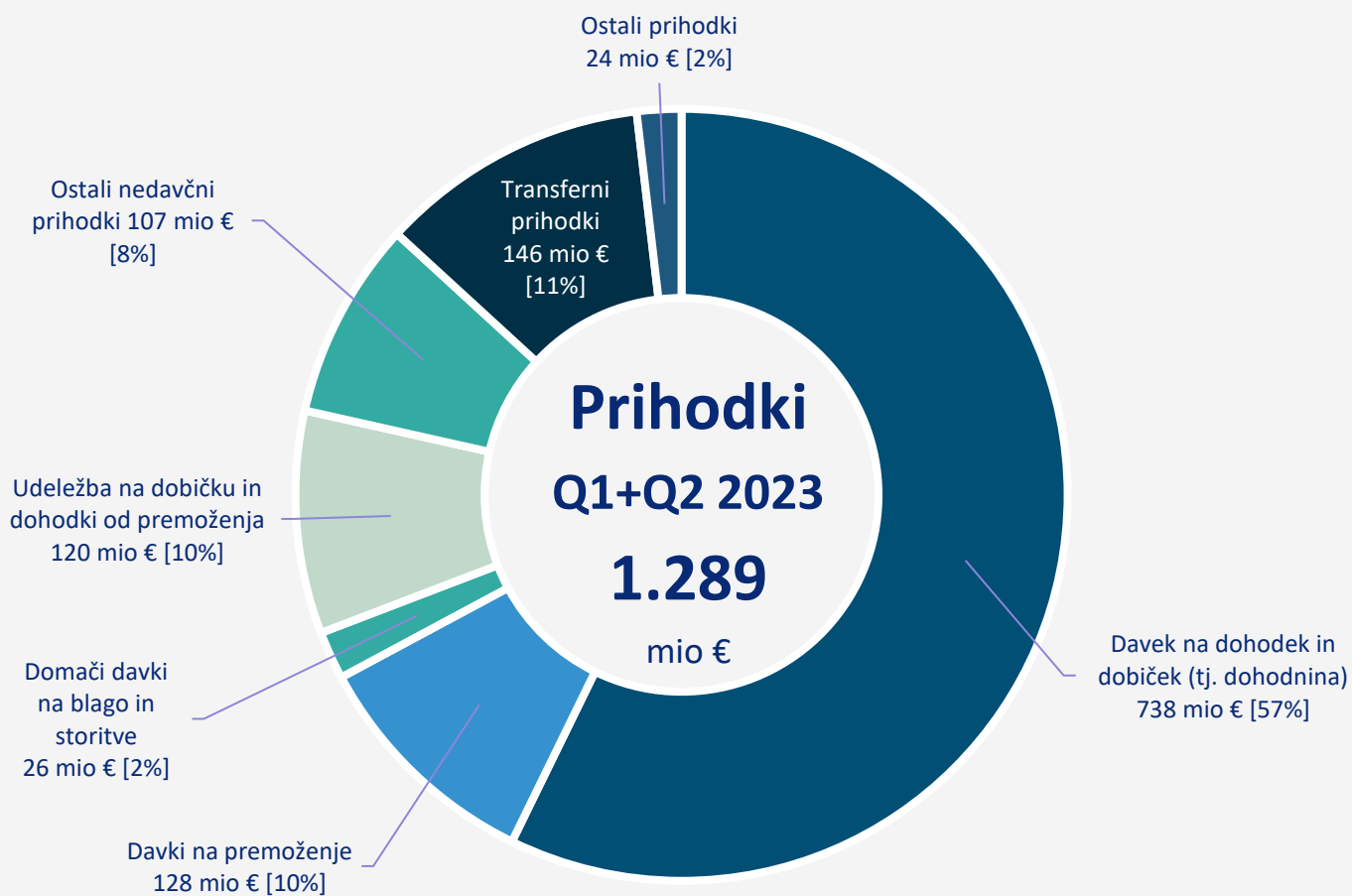
Vir: bilančni podatki ZZZS.

Zdravstvena blagajna ZZZS

Skupni prihodki ZZZS so v prvem polletju 2023 znašali 2.135 mio EUR in so bili za 16,2 % ali 298 mio EUR višji kot v primerljivem obdobju predhodnega leta, k čemur so prispevali za 9,1 % višji prilivi od prispevkov za obvezno zdravstveno zavarovanje zavarovancev, ki so v celotni strukturi prihodkov zavoda v obravnavanem obdobju predstavljali dobrih 75 % in skupaj znašali 1.605 mio EUR. Občutneje, in sicer za okoli 122 mio EUR so se zvišali tudi transferni prihodki iz državnega proračuna, ki so bili v večji meri namenjeni financiranju storitev nad rednim obsegom programa zdravstvene dejavnosti na podlagi 15. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotovitev stabilnosti zdravstvenega sistema (ZNUZSZS) oz. financiranju povečanih stroškov ZZZS.

Skupni odhodki ZZZS so bili v prvem polletju 2023 višji za 8,7 % glede na enako obdobje lani in so dosegli 2.163 mio EUR. V strukturi celotnih odhodkov zavoda, kjer so v obravnavanem obdobju glede na namen porabe največji oz. 85-odstotni delež predstavljali odhodki za zdravstvene storitve in ostalo zdravstveno dejavnost, so se transferi javnim zdravstvenim zavodom (ZZ) zvišali za 13,8 % na 1.522 mio EUR (v okviru teh za plače in prispevke za 15,2 %) in tekoča plačila drugim izvajalcem javnih služb za 20,8 % na 303 mio EUR. K okrepljeni rasti omenjenih transferov so tako med drugim vplivali finančni učinki izvajanja že omenjenega interventnega zakona ZNUZSZS kot tudi dogovorjeni dvigi plač v zdravstvu. Za 13,3 % so se v opazovanem obdobju povečali tudi izdatki za zdravila, cepiva in medicinske pripomočke. Ti so skupaj znašali dobrih 210 mio EUR in predstavljali 10 % vseh odhodkov zavoda. Na drugi strani pa so se v okviru transferov posameznikom in gospodinjstvom za 18,8 % ali 67 mio EUR na 289 mio EUR znižali izdatki za boleznine (Q1+Q2 2023: 13 % celotnih odhodkov; Q1+Q2 2022: 18 %) predvsem zaradi izteka covid ukrepa iz naslova kritja stroškov izolacij v breme ZZZS.

Proračuni občin

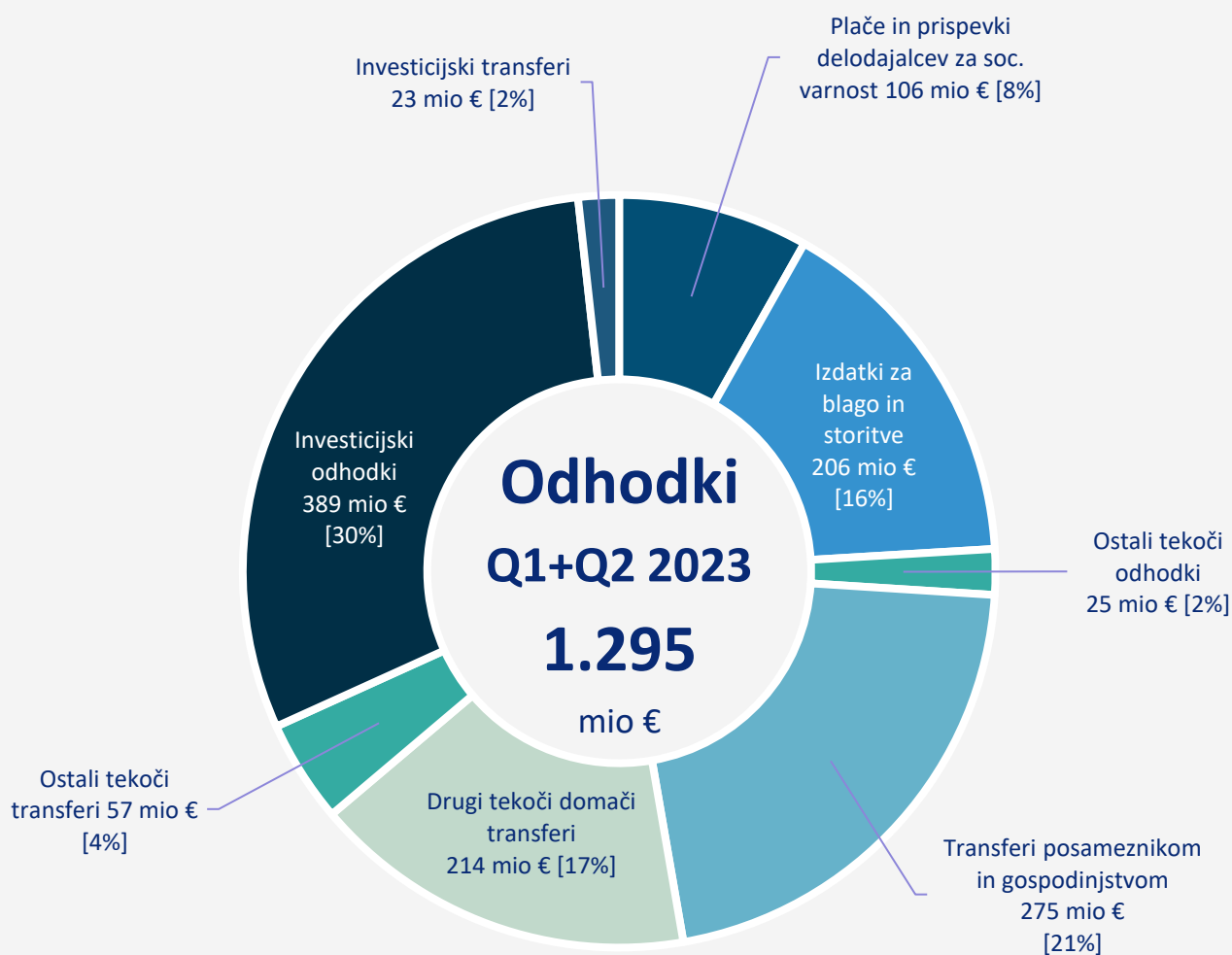
Vir: konsolidirana realizacija proračunov občin in lastni izračuni Ministrstva za finance.

Skupni prihodki občinskih proračunov so v prvem polletju letos znašali 1.289 mio EUR, kar je za slabih 50 mio EUR ali 3,8 % več kot v enakem obdobju lani. Prihodki iz dohodnine, ki predstavljajo glavni občinski vir so bili višji za slabih 60 mio EUR ali slabih 9 %, višji so bili tudi prihodki iz davkov na premoženje (za 14 mio EUR ali 12,7 %), kjer največji delež predstavljajo prihodki od nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča pravnih in fizičnih oseb.

Skupni transforni prihodki so bili v prvem polletju letos na podobni ravni kot lani, strukturno pa so se letos zmanjšala prejeta sredstva iz državnega proračun (za slabih 13 mio EUR ali 11,5 %) za investicije in tekočo porabo, hkrati pa so se povečali prihodki iz naslova sredstev EU (za 9 mio EUR ali 34,2 %).

Skupni odhodki občin so v prvem polletju letos znašali 1.295 mio EUR, kar je za 125 mio EUR ali 10,7 % več kot v prvem lanskem polletju. Investicijski odhodki so se povečali za nekaj manj kot 2 % na 389 mio EUR predvsem na račun novogradenj. Transferi posameznikom in gospodinjstvom so bili višji za dobrih 14 % ali 34 mio EUR predvsem na račun plačila razlike med ceno programov v vrtcih in plačili staršev ter regresiranja prevozov v šolo. Tekoči transferi v javne zavode so bili višji za 24 mio EUR ali slabih 17 %, zaradi višjih izdatkov za blago in storitve ter plač.

Občine so v prvem polletju letos tako ustvarile primanjkljaj prihodkov nad odhodki v višini 5,8 mio EUR, v enakem obdobju lani pa presežek v višini 73 mio EUR.

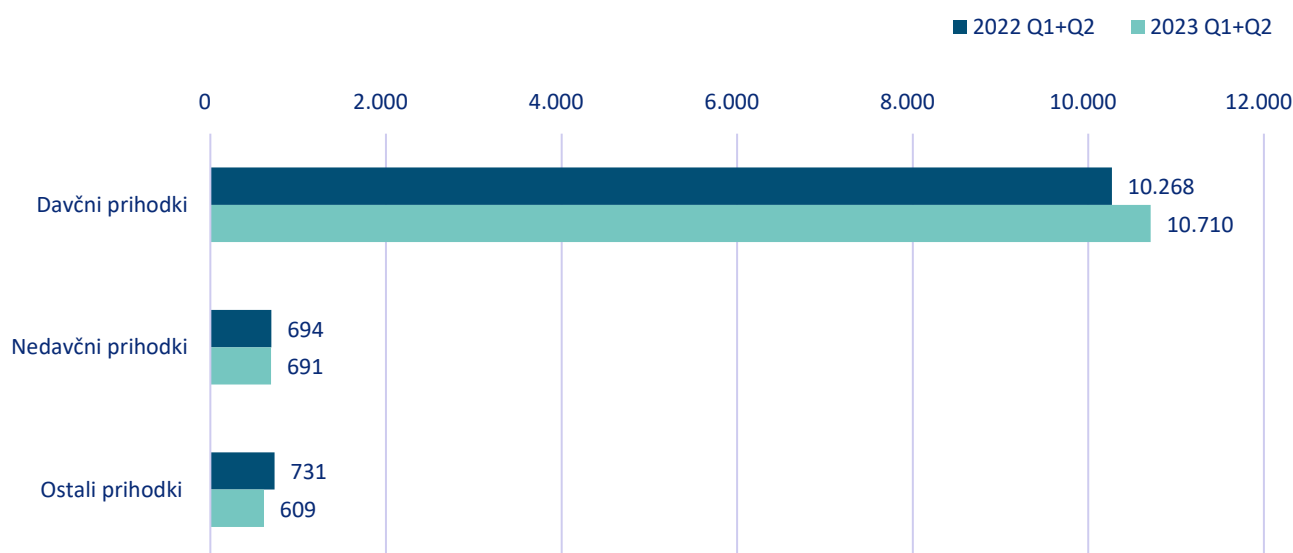

Vir: konsolidirana realizacija proračunov občin in lastni izračuni Ministrstva za finance.

Konsolidirana globalna bilanca javnega financiranja

	2022 Q1+Q2	2023 Q1+Q2	Medl. rast %
	Mio €	Mio €	
I. Prihodki	11.694	12.010	2,7
II. Odhodki	11.896	12.450	4,7
III. Primanjkljaj (I.-II.)	-203	-440	-

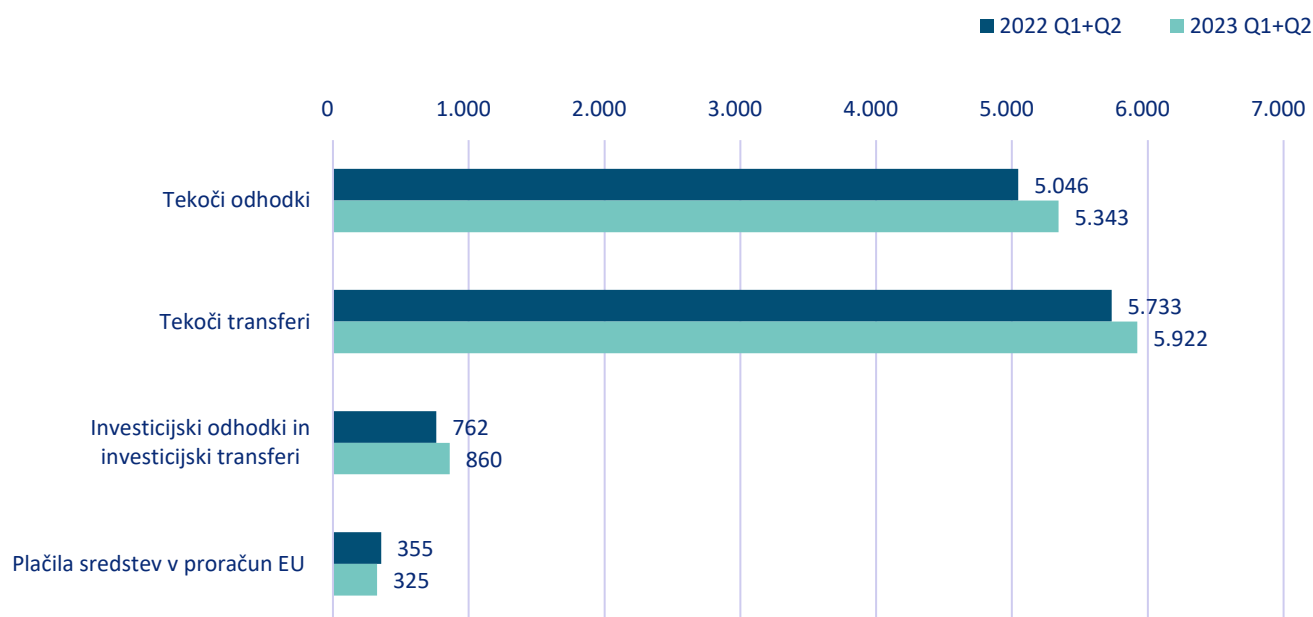
Prihodki prvega in drugega četrtertja 2023 (mio €)

Vir: ZPIZ, ZZSZ, konsolidirana realizacija proračunov občin in lastni izračuni Ministrstva za finance.

Prihodki konsolidirane bilance javnega financiranja so v prvem polletju letos znašali 12.010 mio EUR, kar je za 2,7 % več kot v enakem obdobju lani. K tej rasti so največ prispevali višji prihodki od davkov, ki so bili medletno višji za dobrih 440 mio EUR ali 4,3 %, znotraj teh so bili prihodki od prispevkov za socialno varnost višji za dobrih 370 mio EUR ali 9 %. Nedavčni prihodki so bili medletno na podobni ravni, medtem ko so se ostali prihodki znižali za 122 mio EUR ali 16,7 %, predvsem na račun nižjih donacij (v prvem polletju 2022 je ena občina prejela visoko donacijo fizične osebe) in prihodkov iz naslova sredstev EU.

Odhodki prvega in drugega četrtertja 2023 (mio €)

Vir: ZPIZ, ZZSZ, konsolidirana realizacija proračunov občin in lastni izračuni Ministrstva za finance.

Odhodki konsolidirane bilance javnega financiranja so v prvem četrtertju letos znašali 12.450 mio EUR ali 4,7 % več kot v enakem obdobju lani. Na rast odhodkov so najbolj vplivali tekoči odhodki, ki so se povečali za nekaj manj kot 300 mio EUR ali 5,9 %. Odhodki za tekoče transfere so bili višji za slabih 190 mio EUR ali 3,3 %. Investicije in investicijski transferi so se povečali za slabih 100 mio EUR ali slabih 13 %, medtem ko so bila plačila v proračun EU medletno nižja za 30 mio EUR ali 8,4 %.

Saldo konsolidirane bilance javnega financiranja je tako v prvem polletju letos znašal -440 milijonov evrov, v enakem lanskem obdobju pa -203 milijone evrov.

Konsolidirani izdatki štirih blagajn po COFOG

COFOG koda		2022 Q1+Q2		2023 Q1+Q2	
		s covid izdatki	brez covid izdatkov	s covid izdatki	brez covid izdatkov
		Mio €			
	Skupaj	11.916	11.497	12.495	12.380
01	Javna uprava	1.500	1.499	1.477	1.477
02	Obramba	293	293	312	312
03	Javni red in varnost	436	436	463	463
04	Ekonomske dejavnosti	1.205	1.115	1.343	1.338
05	Varstvo okolja	190	190	219	219
06	Stanovanjske dejavnosti	116	116	132	132
07	Zdravstvo	2.023	1.729	2.048	2.005
08	Rekreacija, kultura in religija	250	249	288	288
09	Izobraževanje	1.380	1.374	1.499	1.499
10	Socialna varnost	4.524	4.496	4.716	4.649

Opomba: Pri prikazu izdatkov po klasifikaciji COFOG se konsolidacija opravi na strani izdatkov, zato se prikaz nekoliko razlikuje od podatkov v tabeli na str. 11. Vir: izračuni Ministrstva za finance (podatki za leto 2022 in 2023 so preliminarne).

V preglednici so predstavljeni konsolidirani izdatki štirih blagajn javnega financiranja po namenih, kot jih določa klasifikacija funkcij države (COFOG). Največ izdatkov štirih blagajn javnega financiranja je v prvem polletju 2023 (vključno s covid izdatki 115 mio EUR), bilo namenjenih socialni varnosti (37,7 %), zdravstvu (16,4 %), izobraževanju (12 %) ter javni upravi (11,8 %), ki jim sledijo izdatki za ekonomske dejavnosti (10,8 %). Glede na enako obdobje lani so se v prvem polletju 2023 povečali strukturni deleži izdatkov za ekonomske dejavnosti (0,6 %), izobraževanje (0,4 %), rekreacijo, kulturo in religijo (0,2 %) ter varstvo okolja (0,2 %).

Ob znižanju izplačil za odpravo posledic pandemije covid-19, so se v prvem polletju 2023 povečali izdatki za ekonomske dejavnosti iz naslova ukrepov države za pomoč gospodarstvu zaradi energetske krize. Največji ukrepi vključujejo povračila nadomestila plač do polnega delovnega časa (ZPGOPEK) v višini 145 mio EUR, pomoč gospodarstvu zaradi energetske krize (ZPGVCEP) v višini 22 mio EUR, draginjski dodatek za otroke (ZZUODOD) v višini nekaj manj kot 20 mio EUR ter nadomestila dobaviteljem električne energije (ZNPOVCE) v višini 16 mio EUR.

Javnofinančni podatki na ravni sektorja država

Sektor država (S.13)

Skupaj prihodki (prilivi)

Skupaj izdatki (odlivi)

Presežek/primanjkljaj po denarnem toku

2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	Medl. rast %
------------	------------	------------	------------	------------	-----------------

Mio €

5.900	6.507	6.074	6.333	6.086	3,2
6.119	6.517	6.305	7.291	6.408	4,7
-219	-10	-230	-958	-322	-

Lokalna država (S.1313)

Skupaj prihodki (prilivi)

Skupaj izdatki (odlivi)

Presežek/primanjkljaj po denarnem toku

Mio €

1.061	1.232	1.197	1.379	1.155	8,8
995	1.237	1.208	1.533	1.107	11,2
66	-5	-10	-154	48	-

Centralna država (S.1311)

Skupaj prihodki (prilivi)

Skupaj izdatki (odlivi)

Presežek/primanjkljaj po denarnem toku

2022 Q1+Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1+Q2	Medl. rast %
---------------	------------	------------	---------------	-----------------

Mio €

7.497	3.532	3.677	7.577	1,1
7.622	3.763	4.494	8.096	6,2
-125	-231	-817	-519	-

Skladi socialne varnosti (S.1314)

Skupaj prihodki (prilivi)

Skupaj izdatki (odlivi)

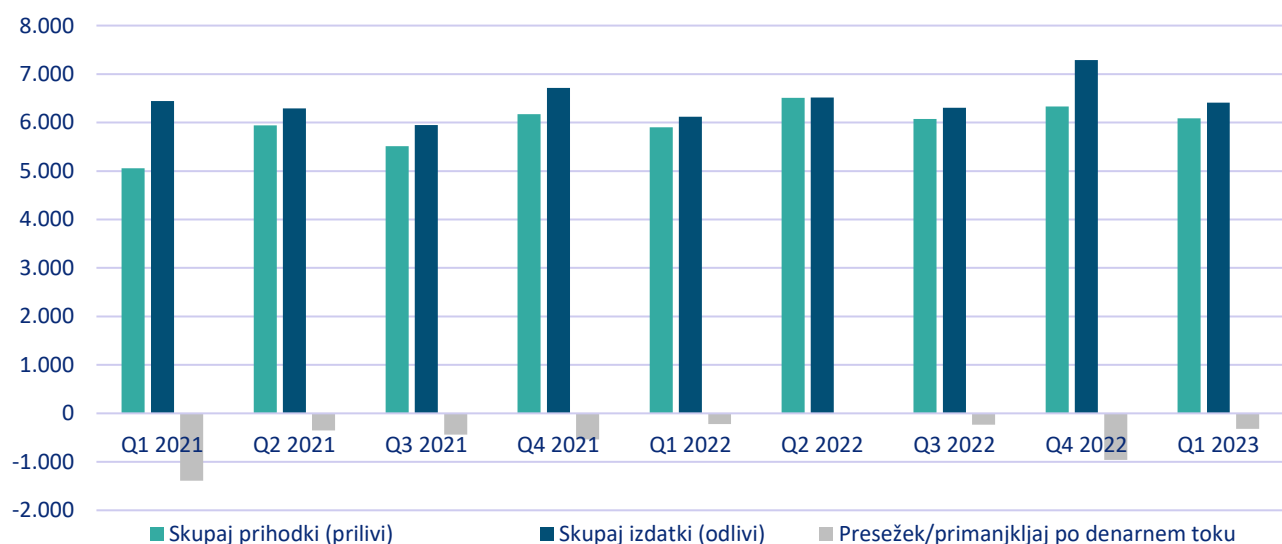
Presežek/primanjkljaj po denarnem toku

Mio €

5.277	2.613	2.761	5.760	9,1
5.442	2.603	2.747	5.780	6,2
-165	10	13	-20	-

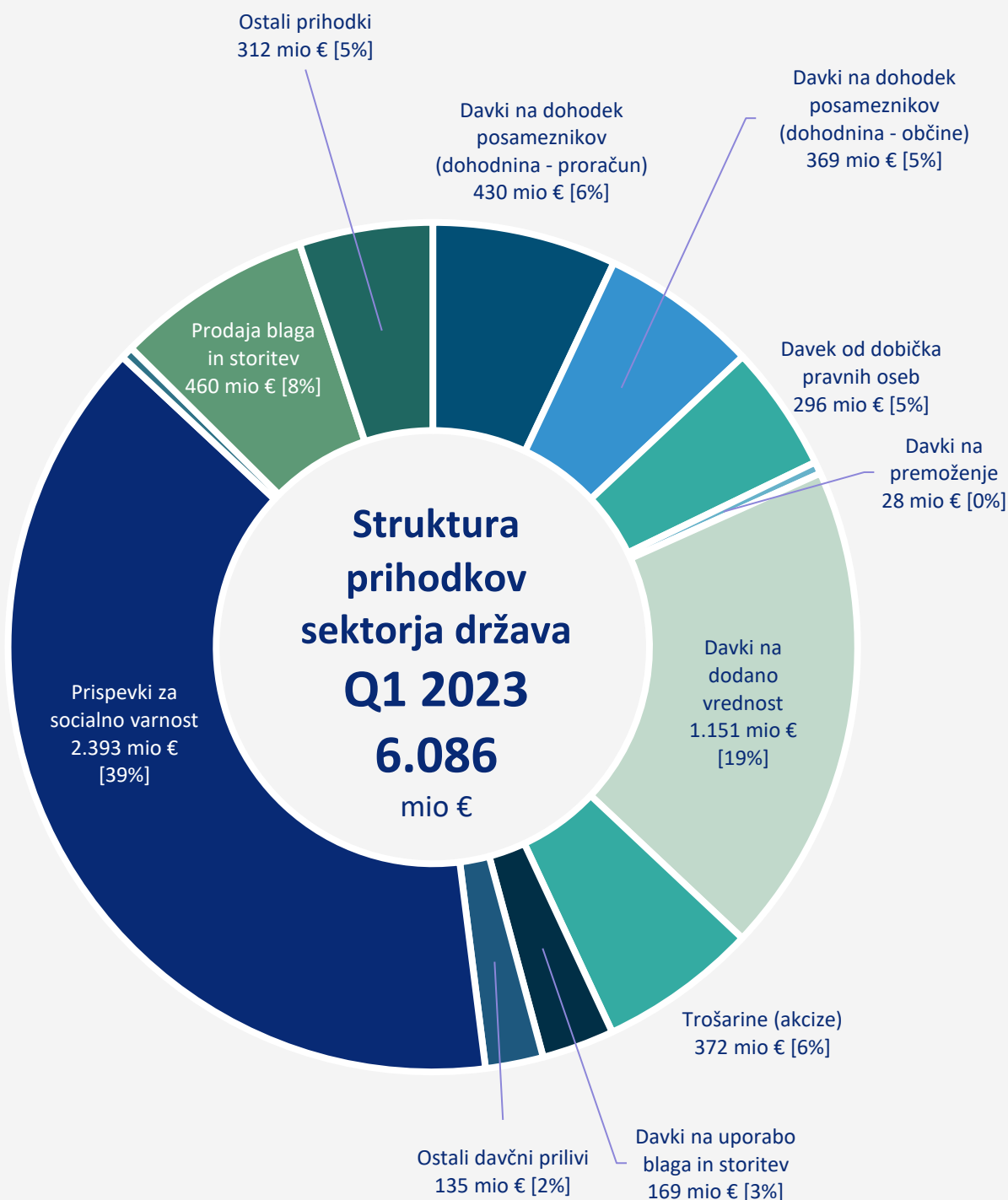
Vir: izračuni Ministrstva za finance.

Prihodki, izdatki in saldo sektorja država od 1Q 2021 do 1Q 2023 (mio €)

Vir: izračuni Ministrstva za finance.

Preliminarne ocene Ministrstva za finance salda sektorja država kažejo primanjkljaj v višini 322 mio EUR v prvem četrtnetju 2023 (glej graf na str. 14). Glede na enako četrtnetje lani, ko je znašal 219 mio EUR, je bil primanjkljaj višji. Letno gledano primanjkljaji po četrtnetjih nihajo zaradi enkratnih ukrepov ali investicijskih ciklov. Gledano po podsektorjih sta primanjkljaj sektorja država v prvem letošnjem četrtnetju ustvarili centralna država (364 mio EUR) in skladi socialne varnosti (6 mio EUR), medtem ko je lokalna država zabeležila presežek v višini 48 mio EUR.

Vir: izračuni Ministrstva za finance (ocena za prvo četrtnetje 2023).

Prihodki sektorja država Q1 2023

Rast prihodkov sektorja država (S.13) se je nadaljevala tudi v prvem četrtnem letu 2023, povečali so se za 3,2 % glede na enako obdobje v predhodnem letu, in znašali 6.086 mio EUR. Kot je prikazano na grafu na str. 15 so glavni del prihodkov predstavljali davčni prihodki (49 % celotnih prihodkov), ki so se povečali za 5,4 %. V prvem letošnjem četrtnem letu je bilo za 7,6 % več pobranega neto DDV-ja, tudi na račun visoke inflacije. Sklepamo, da se realna končna potrošnja gospodinjstev umirja oz. se je v opazovanem obdobju celo skrčila. Prihodki s strani trošarin so se povečali za 13,6 %, kar je predvsem posledica odloženih plačil iz preteklega leta. Od davkov na dohodek in dobiček še naprej raste pobrani davek iz naslova davka na dohodke pravnih oseb (20,7 % rast), medtem ko je dohodnina ostala na približno enaki ravni kot v prvem četrtnem letu lani. Prispevki za socialno varnost, ki se nakazujejo v državni proračun in oba sklada socialne varnosti, nadalje rastejo, tokrat so se povečali za 9,5 %, in so znašali 2.393 mio EUR, kar je za 208 mio EUR več kot v enakem obdobju lani. Njihovo rast še vedno pospešujejo ugodna gibanja plač in zaposlenosti. Delež prispevkov v celotnih prihodkih sektorja država znaša 39 %. Drugi prihodki so v prvem četrtnem letu, glede na enako četrtno leto lani, ostali na približno enaki ravni, oz. je bila rast minimalna, in sicer 0,8 %. Znašali so 772 mio EUR, v glavnini pa jih generirajo javni zavodi, gospodarske družbe, javne agencije ter občine v okviru tržne in netržne prodaje blaga in storitev.

Prihodki centralne države Q1+Q2 2023

V drugem četrtnem letu 2023 so se prihodki centralne države (S.1311) povečali za 3,6 % glede na drugo četrtno leto lani, in sicer na 4.062 mio EUR. Skupaj so prihodki v prvi polovici letos znašali 7.577 mio EUR, in so bili višji za 80 mio EUR glede na enako obdobje lani, torej so se povečali za 1,1 %. Glavni razlog rasti prihodkov gre pripisati povečanju pobranih davkov od blaga in storitev - ti so se v drugem letošnjem četrtnem letu povečali za 5,7 %, in so znašali 1.923 mio EUR, oz. v prvi polovici leta 3.705 mio EUR, kar predstavlja skoraj polovico celotnih prihodkov. V okviru davčnih prihodkov, pa so se v drugem četrtnem letu bistveno znižali (za 36,1 %) prihodki iz naslova pobranega davka na dohodke pravnih oseb, na račun nižjega poročila za leto 2022. Tako so se vsi davčni prihodki v drugem četrtnem letu glede na enako obdobje lani skrčili za 3,4 % na 2.905 mio EUR. Transferni prihodki so znašali 633 mio EUR ali 33 % več. K porastu so pozitivno prispevali višji transferi iz ZZZS blagajne enotam, ki so v sektorju centralna država, največ bolnicam, in sicer za opravljanje javne zdravstvene službe. Na visoko rast transfernih prihodkov je vplival tudi priliv v višini 50 mio EUR iz evropskega sklada za okrevanje in odpornost. Drugi prihodki so se skupaj povečali za 21 % na 499 mio EUR, okrepili so se prihodki od prodaje blaga in storitev za 21,5 %. Glavnino le-teh predstavljajo tržne in netržne prodaje pri javnih zavodih ter gospodarskih družbah na centralni ravni, kot takse in pristojbine pri neposrednih proračunskih uporabnikih.

Prihodki skladov socialne varnosti Q1+Q2 2023

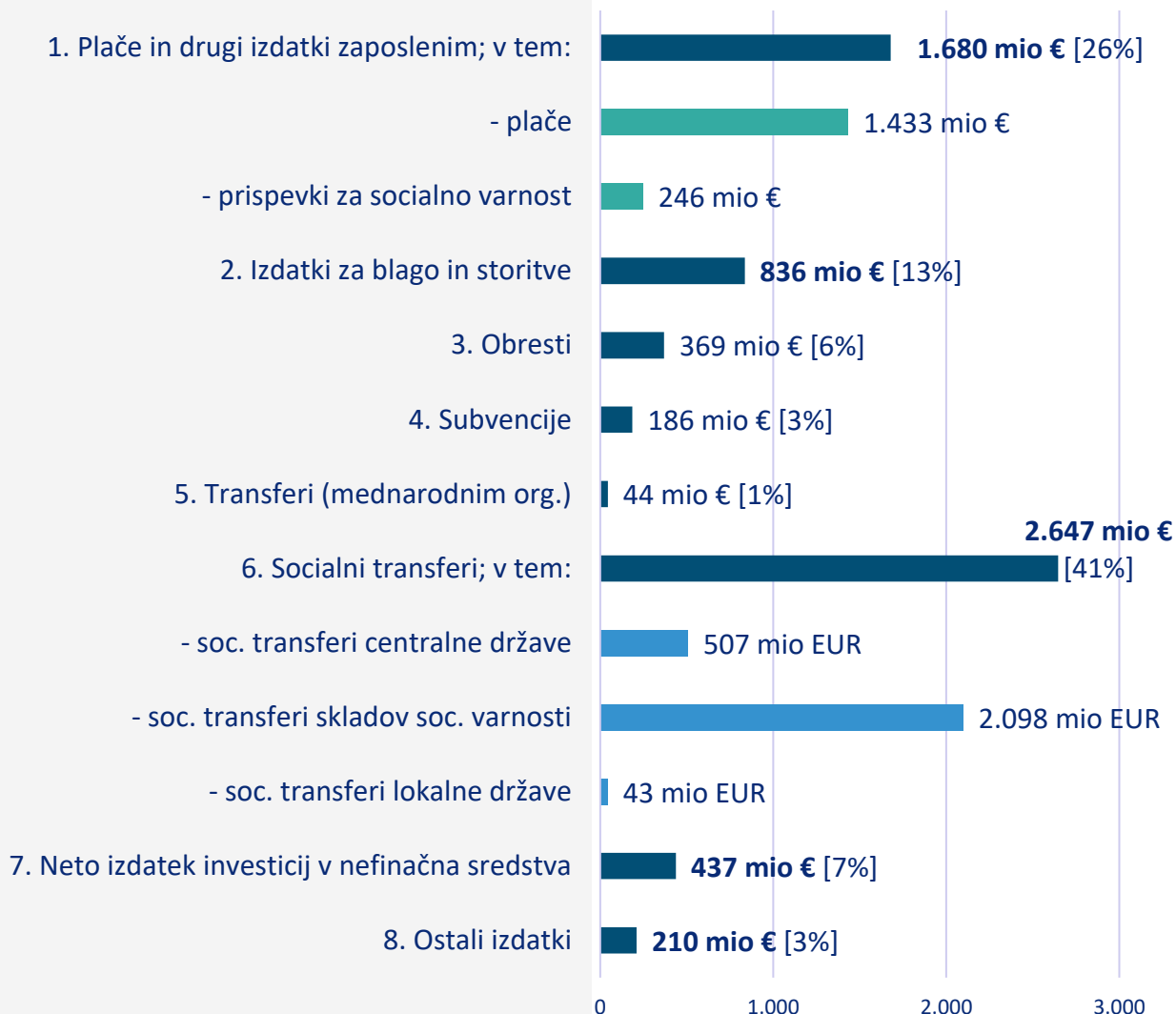
Prihodki skladov socialne varnosti (S.1314) so v prvem polletju 2023 znašali nekaj manj kot 5.760 mio EUR in bili za 9,1 % (za 482 mio EUR) višji glede na prvo polletje 2022. Prispevki za socialno varnost, ki se vplačujejo v pokojninsko in zdravstveno blagajno so bili medletno višji za 9,9 % ali 434 mio EUR. Deloma so k rasti prihodkov skladov prispevali tudi za 4,3 % oz. za 35 mio EUR višji transferni prihodki, ki so v prvi polovici letošnjega leta znašali okoli 833 mio EUR. Ti so bili medletno višji predvsem zaradi večjega

obsega sredstev iz državnega proračuna v zdravstveno blagajno, ki so bili namenjeni skrajšanju čakalnih vrst (ukrepi za stabilizacijo v zdravstvu) oz. financiranju tekoče porabe ZZZS, medtem ko so bili transferni prihodki iz državnega proračuna v pokojninsko blagajno nižji.

Izdatki sektorja država

Q1 2023

6.408 mio €

Vir: izračuni Ministrstva za finance (ocena za prvo četrtno leto 2023).

V prvem četrtnem letu so celotni izdatki sektorja država znašali 6.408 mio EUR in so se glede na enako četrtno leto lani ponovno povečali, tokrat za 4,7 % ali 289 mio EUR. Največ so k rasti prispevali izdatki namenjeni za plače zaposlenim v sektorju država in drugi povezani izdatki, ki so znašali 1.680 mio EUR, torej 143 mio EUR več kot v enakem obdobju lani - tako so se povečali za 9,3 % in so v celotnih izdatkih sektorja država predstavljali 26 %. Visok trend rasti omenjenih izdatkov gre pričakovati tudi v prihodnje. Subvencije so se drugo četrtno leto zapored okrepile, tokrat za 23 % na 186 mio EUR, predvsem zaradi izplačanih pomoči podjetjem iz naslova druginje in energetske krize. Največji izdatki po deležu – socialni transferi (41 % celotnih izdatkov) so se v prvem četrtnem letu povečali za 3,1 % na 2.647 mio EUR. Glavnino povečanja so predstavljale neto pokojnine, ki so se povečale za 6,7 % na 1.494 mio EUR. Izdatki za obresti so znašali 370 mio EUR in so predstavljali 6 % v celotnih izdatkih sektorja država, v tem četrtnem letu pa so se povečali za 9,3 % zaradi višjih obrestnih mer ob novem zadolževanju. Na račun okrepljenega financiranja iz evropskih skladov, se povečujejo neto investicije v osnovna sredstva, povečale so se za 9,5 % na 437 mio EUR, in predstavljajo 7 % delež v celotnih izdatkih. Povečali so se predvsem izdatki za

investicije v zgradbe in strukture (119,5 % rast). Izdatki za blago in storitve so se tokrat znižali v primerjavi z enakim obdobjem lani, in sicer za 2,4 % na 836 mio EUR. Največ izdatkov so generirali javni zavodi in gospodarske družbe na centralni in lokalni ravni.

Izdatki centralne države Q1+Q2 2023

Izdatki centralne države (S.1311) so se v drugem četrtnem letu 2023, po zmerni rasti v prvem četrtnem letu, pospešeno zvišali, in sicer za 9 % in so dosegli 4.216 mio EUR. Tako so skupaj vsi izdatki centralne države v prvi polovici letos znašali 8.096 mio EUR, torej so bili za 473 mio EUR ali 6,2 % višji kot v enakem obdobju lani. Po visoki rasti sredstev za zaposlene v prvem četrtnem letu, ko smo zabeležili 8,3 % rast, se je rast v drugem četrtnem letu še okrepila (10,7 %). Tako je bilo v prvi polovici leta za plače in druge povezane izdatke namenjenih 2.231 mio EUR, kar je 194 mio EUR več kot v enakem obdobju lani. Subvencije so se v prvi polovici letošnjega leta okrepile za 5,1 % na 381 mio EUR, zaradi pomoči gospodarstvu iz naslova draginje in energetske krize. Transferni izdatki so se v drugem četrtnem letu letos povečali za 8,3 %, tako so se v prvi polovici leta okrepili za 2,9 %, in so skupaj znašali 1.645 mio EUR. Višji so bili tudi na račun večjih tekočih transferov ZZZS-ju. Še vedno pa največji delež transfernih izdatkov predstavljata skupaj tekoči in dodatni transfer v ZPIZ blagajno (696 mio EUR). Rast vmesne porabe se je v prvi polovici leta nekoliko umirila in se ustavila pri 1.186 mio EUR (1 % rast). Drugi izdatki so ostali na približno enaki ravni kot lani, torej na 429 mio EUR. Socialni transferi so se v drugem četrtnem letu znižali za 8,7 %, v prvi polovici leta pa za 1,8 %. Skupaj so tako v prvem letošnjem polletju znašali 1.045 mio EUR. Padec je moč pripisati višjim izdatkom posameznikom iz naslova pomoči od energetskih ukrepov in draginje, ki so bile izplačane v prvi polovici letosnjega leta. Neto investicije so se v drugem četrtnem letu letos zvišale kar za 54,2 % in dosegle 533 mio EUR. V prvi polovici leta so se tako povečale za 33,5 % na skoraj 803 mio EUR, kar je za okoli 200 mio EUR več kot v enakem obdobju lani. Največji delež investicij so predstavljale investicije v zgradbe in strukture. Centralna država je tako v prvi polovici letos po denarnem toku zabeležila primanjkljaj v višini 519 mio EUR, v enakem obdobju lani pa ga je imela za 126 mio EUR.

Izdatki skladov socialne varnosti Q1+Q2 2023

Skupni izdatki skladov socialne varnosti (S.1314) so se v prvem polletju letos zvišali za 6,2 % oz. okoli 338 mio EUR in dosegli 5.780 mio EUR. Socialni transferi za zagotavljanje socialne varnosti, ki so v prvih šestih mesecih letos predstavljali 76 % vseh izdatkov skladov socialne varnosti so se medletno zvišali za 4,1 % ali 174 mio EUR na skoraj 4.394 mio EUR. V okviru teh so se povečali zlasti izdatki za pokojnine, nadomestila plač iz invalidskega zavarovanja ter izdatki za zdravila, medtem ko so se nadomestila plač iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (boleznine) znižala glede na enako obdobje lani, ko je bil večji del izdatkov namenjen kritju stroškov covid izolacij v breme ZZZS. V prvi polovici letošnjega leta so rasla tudi plačila koncesionarjem in zasebnim zdravstvenim zavodom. Za 13,8 % (159 mio EUR) so se v obravnavanem obdobju zvišali tudi transferi drugim enotam države, ki so bili namenjeni predvsem pokrivanju stroškov za opravljene zdravstvene storitve javnih zavodov. Ti so znašali okoli 1,3 mrd EUR; v okviru teh so se za 14 % povečali transferi javnim zavodom za stroške dela in za 13 % transferi za vmesno porabo javnih zavodov, ki so se deloma okrepili tudi na račun visoke inflacije. Skladi socialne varnosti so tako v prvi polovici letošnjega leta zabeležili primanjkljaj prihodkov nad odhodki v višini 20 mio EUR.

Državna poročstva

Stanje poroštev Republike Slovenije

	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4	2023 Q1	Medl. rast %
Mio €						
Skupaj vsa poročstva	4.670	4.560	4.478	4.520	4.425	- 5,3

razdelitev glede na institucionalno razdelitev kreditojemalca

Mio €						
Javne nefinančne družbe	1.954	1.885	1.825	2.015	1.896	-3,0
Institucije in organi EU	1.643	1.656	1.669	1.638	1.655	0,7
Javne družbe, ki sprejemajo vloge, razen centralne banke	669	669	669	669	669	0,0
Državni skladi	262	216	190	50	48	-81,9
Države članice EU	88	88	88	88	88	0,0
Nacionalne zasebne nefinančne družbe	31	25	18	41	52	69,1
Nefinančne družbe pod tujim nadzorom	10	9	8	8	7	-30,5
Druge enote centralne države	6	6	5	5	5	-18,0
Gospodinjstva	2	1	1	1	1	-56,3
Države nečlanice in mednarodne organizacije, ki niso rezidenčne v EU	3	3	3	4	4	17,1
Ostalo	1	0	0	0	0	-85,2

razdelitev po naslovu zadolžitve

Kratkoročni notranji dolgovi	-	-	-	255	187	100,0
Dolgoročni notranji dolgovi	1.021	913	867	700	687	-32,7
Kratkoročni zunanji dolgovi	-	-	-	-	-	100,0
Dolgoročni zunanji dolgovi	3.649	3.647	3.611	3.565	3.551	-2,7

Vir: izračuni Ministrstva za finance.

Stanje državnih poroštev se je v obdobju od 31. 3. 2022 do 31. 3. 2023 znižalo za 245 mio EUR in na dan 31. 3. 2023 znaša 4.425 mio EUR. V strukturi po naslovu zadolžitve znaša delež državnih poroštev za notranje dolgove konec marca 2023 19,7 % in za zunanje dolgove 80,3 %.

Najave objav podatkov

Četrtletna objava	Obdobje poročanja	Datum objave
April 2023	Q1 2023	28. april 2023
Julij 2023	Q1+Q2 2023	31. julij 2023
Oktober 2023	Q1+Q2+Q3 2023	30. oktober 2023
Januar 2024	Q1+Q2+Q3+Q4 2023	31. januar 2024

Fotografija na naslovnici: Zodar/Shutterstock.com

Fotografija na str. 2: 4045/Shutterstock.com

